

GELOOFSGESPREK

Binnen de gemeente ontmoeten we elkaar als gemeenteleden op verschillende momenten: na de kerkdienst bij de koffie of binnen de wijken op een wijkbijeenkomst. We praten gemakkelijk over onze dagelijkse dingen, werk en kinderen of over wat in de samenleving speelt. Ook wijden we in de kerk gesprekken aan wat er wel en niet goed gaat in de kerk, aan alles wat het organiseren en vergaderen met zich meebrengt, aan onze zorgen over de gemeente en over gemeenteleden.

Hoe zinvol al die gesprekken ook kunnen zijn en hoe goed het ook is om heel gewone dagelijkse contacten en gesprekken met elkaar te hebben, het zijn daarmee nog geen geloofsgesprekken. En juist die zijn zo belangrijk, omdat we daarin bezig zijn met waar het in de kerk van Christus ten diepste om draait: Wie is Jezus voor mij? Wat betekent dat voor het leven met en voor Hem; in moeilijke en blijde omstandigheden? Leven met Christus in de dingen van elke dag, samen, persoonlijk; als we daarover met elkaar in gesprek komen bij een opengeslagen Bijbel, dan zijn we bezig een geloofsgesprek te voeren.

Geloofsgesprek

Het geloofsgesprek is een ontmoeting met de ander, of anderen, om samen bij een open bijbel God te ontmoeten. Het geloofsgesprek is een driegesprek: ik - de ander(en) - God. Het is een oefenmoment voor het verwoorden van ons geloof, voor het verantwoorden van de hoop die in ons leeft. In deze ontmoeting is ruimte voor persoonlijk getuigenis:

*Komt, luistert toe, gij Godgezinden,
Gij, die den HEER van harte vreest,
Hoort, wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest*
(ps 66 : 8a).

Geloofsgesprek: Discussie of Bijbelstudie?

Een geloofsgesprek is niet hetzelfde als een discussie. In een discussie wissel je argumenten uit en probeer je samen tot groter inzicht te komen of elkaar te overtuigen. Het geloofsgesprek biedt juist ruimte en openheid om te zoe-

ken naar wat ons bindt en verbindt. Binding, verbinding zijn belangrijk in deze tijd waarin we gemakkelijk van elkaar vervreemden. Door het ontbreken van echte ontmoeting is het gevaar aanwezig dat we elkaar niet meer begrijpen en verstaan. We verliezen elkaar gemakkelijk uit het oog; terwijl we elkaar juist nodig hebben als leden van hetzelfde lichaam.

Het leven uit Christus wordt zichtbaar in woord en daad; in dit verband in de ontmoeting met elkaar in o.a. het geloofsgesprek.

Een geloofsgesprek is ook niet hetzelfde als een Bijbelstudie, hoewel ze wel dicht tegen elkaar aan liggen. In een Bijbelstudie probeer je dieper door te dringen in een Bijbelgedeelte en de betekenis daarvan. Het gaat om informatie om te groeien in zicht en kennis van de Schrift. De grotere lijnen binnen de Schrift komen in het vizier door tekst met tekst te vergelijken en de woorden in het grotere geheel te bezien en te horen. Met enige voorzichtigheid zou je kunnen zeggen dat bij Bijbelstudie de tekst als object fungeert: We stellen vragen aan de tekst. Vaak komt in zo'n Bijbelstudie ook het persoonlijke geloofsleven wel aan de orde, maar dat is zeker niet noodzakelijk om toch samen een goede en vruchtbare Bijbelstudie te hebben.

Geloofsgesprek: van hart tot hart

Kenmerkend voor een geloofsgesprek zijn in elk geval deze drie elementen:

Een open Bijbel:

het gaat erom dat Gods Woord(en) kleur geven aan ons gesprek. Het gaat niet om onze meningen, onze ervaringen en onze inzichten, maar om wat onze Heere zegt en hoe we dat moeten toepassen in ons dagelijks leven, in onze relaties, in onze mooie en onze moeilijke momenten. Het geloof wordt zo verbonden met de betekenis van ons dagelijks leven. Ons leven open leggen dichtbij de Schrift om niet te vervallen in louter subjectivisme, alleen het 'ik vind' of 'ik voel'. De tekst die centraal staat in het gesprek stelt vragen aan mij/aan ons.

Een open hart:

het gaat erom dat we persoonlijk zijn en ons hart en ons leven openstellen voor de ander. Dat is niet gemakkelijk, want het is

heel kwetsbaar. We delen immers wat we op onze weg van God geleerd en ervaren hebben. Wat ons troostte. Wat onze weerstand opriep. Dat raakt de diepste lagen van ons bestaan. Een gesprek op inhoudsniveau (hoofd, verstand, kennis) is eenvoudiger, veiliger dan gesprek op bestaansniveau (hart, gevoel, zingeving). Dat kan ongemakkelijk aanvoelen. Om dat te delen is een veilige omgeving nodig, met mensen die je kunt vertrouwen. Waar je mag spreken met woorden en met zwijgen.

Een open oor:

het gaat erom dat we echt proberen te luisteren naar wat God zegt, naar wat de Geest ons wil duidelijk maken én dat we echt luisteren naar de ander als hij of zij iets moeilijks of iets moois vertelt. Juist door de ander heen kan de Geest je ook aanspreken: we hebben echt elkaar nodig om Gods Woord(en) te horen en ze in de praktijk te brengen.

Geloofsgesprek: waar, wanneer, wie?

Bovenstaande maakt enerzijds duidelijk dat het geloofsgesprek niet iets maakbaars en organiseerbaars is. Hooguit kan ruimte of gelegenheid geboden worden voor, kan gemotiveerd worden tot en kunnen handreikingen gedaan worden voor zo'n gesprek.

Anderzijds maakt het duidelijk dat het voeren van het geloofsgesprek belangrijk is in het kader van geloofsopbouw en daarmee ook iets vormends en toerustends in zich heeft.

Het geloofsgesprek vraagt een veilige omgeving, van liefde en vertrouwen. Het vraagt vertrouwen van de kerkenraad én de gemeente om het gemeentebreed een plek te geven en om zoveel mogelijk mensen te betrekken tot deelname aan het geloofsgesprek.

We noemen daarom een aantal mogelijke vormen en momenten om ruimte te maken voor het geloofsgesprek:

- a) Het geloofsgesprek binnen de wijkontmoetingen zou een mooie opstap kunnen zijn voor mensen om er ook in breder verband aan deel te nemen.
- b) Ook zondagsavonds na de dienst zou voor de jongeren een 'gesprek na de preek' laagdrempelig kunnen werken om tot een geloofsgesprek te komen
- c) Op de start- en afsluitingszondag van het winterwerk na de dienst samen verder te spreken over de boodschap van de preek (in de kerk of thuis) a.d.h.v. een korte hand-out bij de preek met een aantal gespreksvragen.
- d) In een bijeenkomst(en) van/vanuit/ binnen de wijk sessies door op een Avondmaalszondagen in kleine groep na te spreken over het ontvangene.
- e) Door op huisbezoek een Bijbelgedeelte te nemen om richting te geven aan het gesprek en zo te komen tot een geloofsgesprek.
- f) Door in het diaconale werk het praktische dienstbetoon af te sluiten met Schriftlezing, gesprek en gebed.
- g) Door vergaderingen van commissies, KR, gemeente-avonden het gesprek rond de open Bijbel als vast onderdeel van de start van de vergadering op te nemen.

- h) Door op een aantal momenten tijdens het winterwerk/ jaar de Schrift te openen en in deze momenten een gedeelte samen te lezen (Lectio), te overdenken (Meditatio), te bidden (Oratio) om zo God te ontmoeten (Comtemplatio) met daarin ruimte om datgene wat geleerd en ervaren is te delen (Collatio). De gekozen Schriftgedeelten kunnen aansluiten bij het Bijbelboek dat gekozen is als onderdeel van preekserie.

Geloofsgesprek... Hoe?

Om het geloofsgesprek met elkaar aan te gaan, kan onderstaande structuur helpen. Deze opbouw kan steun geven bij het leven van de tekst uit de Bijbel, de toepassing voor het dagelijks leven en om in de Woorden van de Ander de ander te ontmoeten.

1. Lees de gekozen tekst voor, zodat iedereen de tekst kan horen als toehoorder.
2. Laat iedereen de tekst opzoeken in de Bijbel, om mee te kunnen lezen voor het vervolg.
3. Laat iedereen zijn/haar waarnemingen bij de tekst maken en praat hierover met elkaar. Het gaat hier om het delen van waarnemingen, gedachten, gevoelens en inzichten **zonder discussie** daarover.

De volgende vragen kunnen helpen om de ervaringen uit te wisselen:

- Welke personen, rollen zijn belangrijk in dit verhaal?
 - Wat is mij opgevallen bij het horen van de tekst?
 - Waar ben ik blijven haken?
 - Wat raakte mij het meest?
 - Wat weet ik van de Bijbelse en maatschappelijke context van de Bijbeltekst en hoe raakt die aan mijn context?
 - Wat betekent dat voor mij?
 - Wat zegt dit over Christus en mijn relatie tot Hem?
4. Lees ter afsluiting van dit gesprek (stap 3; ongeveer 20 minuten) de tekst nogmaals voor.

Uiteraard is ook een andere vorm/ structuur mogelijk.

Onze geloofsgesprekken voeren we met behulp van woorden. Het is goed om ons daarbij te laten leiden door deze woorden van David uit Psalm 19:

Laat de woorden van mijn mond en de overdenking van mijn hart welgevallig zijn voor Uw aangezicht, HEERE, mijn rots en mijn Verlosser! (Psalm 19:15)

Bronvermelding

- 'Bronwater', 5 september 2008 Jos Douma
- 'Het geloofsgesprek versterkt de gemeenschap', Katern in Kerkinformatie 176 - December 2009 uitgave PKN
<http://www.kerkpleinamersfoort.nl/pdf/Katerngeloofsgesprek.pdf>
- 'Kom en zie', Nico Derksen (Kok, 2003), 63 p
- 'Ontdek lectio divina', James C. Wilhoit (Novapres, 2014)